

हुण्यादै विधानेन ततः पोडश क्रत्विजः ॥
विचावतः सदाचारानष्टौ वा भक्तिसंयुतः ।
मध्ये वेदो समालेख्या विचिन्वर्णकैस्तः ॥
पद्ममष्टदलं तत्र स्थापयेत् कलसं ततः ।
रद्वसिंहासनं रथं संस्थाप्य विजितेन्द्रियः ॥
तदधिवासनं कुर्यादम्हुत्तरणपूर्वकम् ।
प्रतिमायां विधानेन देवीमावाहयेत्ततः ॥*॥
प्राणानायस्य मूलेन द्विरिकायेण चेतसा ।
मूलभन्नस्य जनकं सुनिं विन्यस्य मूर्खनि ॥
मुखे कृन्दस्य गायत्री सौतादेवीं ह्राद॒ न्येत् ।
नाभौ तु विन्यसेद्वद्वद्वान् लक्ष्मीबीजं सविन्दुकम्
पादयोश्च नमः शक्तौ ततो विन्यस्य मन्त्रवित् ।
श्रीं श्रीमित्यादिभिर्विजिर्विष्टस्वरसंयुतैः ।
कृत्वा करघडङ्गेषु न्यासं ध्यायेत्ततो व्रतौ ॥*॥
चतुर्भुजां सुवर्णाभां रामालोकनतप्रपराम् ।
श्रीराघवाचितां सौतां विन्ययेद्विर्वदा ॥
इति ध्यात्वा समुच्चार्यं मूलमन्त्रं कृताञ्जलिः ।
सविन्दुकमलाबौजं पूर्वमुच्चार्यं गौतमः ॥
सौताय इति पश्चात् नमशब्दं वर्देत् किल ।
संपूर्ज प्रतिमां रात्रौ कृत्वैवमधिवासनम् ।
ब्रह्मचारी भूमिशार्यौ तस्यां रात्रौ भवेहूतौ ॥
तस्यां नवम्यां विधिवत् कृत्वा शौचमर्तान्द्रतः ।
नद्यादौ विमले खात्वा नित्यपूजाविधिं व्रती ।
ततस्य प्रथमे यामि नित्यपूजाविधिं व्रती ।
कृत्वा द्वितीयप्रहरे गौतवाद्यापुरःसरम् ॥
मध्याह्नसमये भक्त्या कुर्यादिकायचेतसा ।
आसने उपविश्यादौ मूलं विन्यस्य पूर्ववत् ॥
चतुरस्त्रज्ञवट्कोणं तिकोणञ्च पुरस्तः ।
कृत्वा मण्डलमाधारं तत्र संपूर्ज्य मन्त्रवित् ॥
मूलेन शङ्खं संस्थाप्य जलमार्सिच्य निर्मलम् ।
चिन्मयं तत्र संचिन्यं तौर्यमङ्गुशमृद्या ॥,
आकृत्य मूलमन्त्रेण सप्तवाराभिमन्त्रितैः ।
जले: संप्रीचयेद्विदानं सामधीं पृजनोचिताम् ॥
पात्राणि तास्त्रहेमादिनिर्मितानि ततो सुने ।
पादार्धप्रदानार्थज्ञं मधुपक्षार्थमेव च ॥
तथेवाचमन्त्रौयार्थमेवमासादयेत् क्रमात् ।
एकस्मिन्नचयवा पात्रे पादादीनि प्रकल्पयेत् ॥
पादाग्नीयं समासाद्य ततोऽन्तर्यागमाचरेत् ।
पुष्पाञ्जलिं समादाय ध्यायेद्वै प्रतिमागताम् ॥
शङ्खक्रगदापद्मान्त्राश्चयन्तो चतुर्भुजः ।
महामन्त्रस्थायः प्राज्ञो जनकस्य महात्मनः ॥
हलचालनतः साज्ञादिवर्भूतां स्वतः श्रियस् ।
सौतां देवीं हृदि ध्यात्वा मूलमन्त्रेण मन्त्रवित्
पुष्पाञ्जलिविद्यं देवीं प्रतिमामूर्खनि चिपेत् ।
हिरण्यवर्णो मन्त्रे ए देवीमावाहयेत्ततः ॥
आवाहनादिमुदागामस्थकं संप्रदर्शयेत् ।
तामावाहय इत्युक्तो मन्त्रो देव्यासने सुने ॥
अग्न्यपूर्णामर्घदाने पात्रं कासोऽग्निं मन्त्रतः ।
चन्द्रप्रभंति मन्त्रे ए दद्यादा चर्मनीयकम् ॥
आदित्यवर्णं इत्युक्तो मन्त्रः पञ्चासूर्यं भवत् ।
अग्न्यायस्वं ति मन्त्रस्य पर्याप्त्येत्ततः ॥
द्विग्रीष्मावृत्तो दध्ना दृतेन दृतयुत्रत ।

मधुना मधुवतिति वृत्यव्या सितया सुने ॥
स्वादुयवस्मन्त्रे ए ततस्त्रौर्याम्बुभिः क्रमात् ।
उपेतु मामिति प्रोक्तः सौतायाः स्वप्ने मनुः ॥
स्वर्णसिंहासने रस्ये प्रतिमां स्थापयेद्वृतौ ।
वासोभिः शृत्यिपासेति पूजयेद्विमलोत्तमैः ॥
गम्भद्वारामिति भवेद्वाने गम्भादिकस्य तु ।
मनसः काममित्याहम्भन्दमाभरणादिके ॥
मधुपक्षं ततो दद्यात् सौतादेव्यै विधानतः ।
कस्तुरौपीकुम्भोपेति: कपूरं रागुरचन्दनैः ॥
प्रतिमां पूजयेद्वित्त्वा यतः पुष्पैः स्वाकालिकैः ।
सुगन्धैः कर्हमेनिति मन्त्रे ए किल गौतमः ॥
अर्चयेत्तुलसीपतैः कोमलैर्मधुरीशुतैः ।
प्रतिमां मूलमन्त्रेण ग्रतमष्टोत्तरं जपेत् ।
ततः संपूजयेद्विदानं राजानं जनकं व्रतौ ॥”
जनकपूजामन्त्रः ।
“देवीं पद्मालया साचादवतीर्णा यद्वालये ।
मिथिलापतये तस्मै जनकाय नमो नमः ॥”
महामितपूजामन्त्रः ।
“श्रीसौताजननी मातर्महिषी जनकस्य च ।
पूजां गृहणां महत्तां महामति नमोऽस्तु ते ॥”
ग्रतानन्दपूजनमन्त्रः ।
“निधानं सर्वविद्यानां विद्वद्विलविभूषणः ।
जनकस्य पुरोधास्त्वं ग्रतानन्दाय ते नमः ॥”
हलपूजनमन्त्रः ।
“जीवयस्यखिलं विष्णवं चालयन् वसुधातलम् ।
प्रादुर्भावयसे सौतां सौरं तुभ्यं नमोऽस्तु वै ॥”*
सुभगपूजनमन्त्रः ।
“त्वयैवोत्पादितं सर्वं जगदेत्तवराचरम् ।
त्वेमवासि महामाया सुनीनामपि मोहिनी ॥
त्वयावत्ता इमे लोकाः श्रीसौतावलभा परा ।
वन्दनीयासि देवानां सुभगी त्वां नमाम्यहम् ॥*॥
ततोऽष्टदलमध्यस्थजयादा भक्तिः क्रमात् ।
संपूजयेद्विशुद्धात्मा गम्भपुष्पाच्चतादिभिः ॥
बहिर्मध्येष्टलवत्तिं योऽश्वाद्यास्तु देवताः ।
अणिमाद्यभिधाः पूज्या वहिः सर्वं ऋचस्तः ॥
संपूज्यावरणाणेवं सुखदेव्यास्तो व्रतौ ।
दशाहृगुण्गुलैर्द्यादूपमापः स्वतविभिः ॥
दीपन्तु साज्ञवर्त्तीभिरादर्दपुष्करिणामिति ।
नैवेद्यं दृतपक्षान्नैर्नान्नाव्यज्ञनसंयुतैः ॥
प्रदद्यात् पायसाद्यैरप्याद्वार्पणः करिणामिति ।
राज्ञे च गुडलज्जुकान् महामत्ये निवेदयेत् ॥
ताम्बूलच्छ ततो दद्यात् कपूरं राद्यैः सुसंयुतम् ।
साज्ञातामिष्ठये देव्या यथाग्निं च दच्चिणा ॥
नौराजयेत्ततो देवीं प्रणमेत्तदनन्तरम् ।
तामाङ्ग्यं च मन्त्रेण पुष्पाञ्जलिमश्चार्पयेत् ॥*॥
मूलेन हावयेत् विग्रेष्टोऽन्तरसहस्रकम् ।
अष्टोत्तरशतं वापि पायसं शक्तं राशुतम् ॥
आहृतीनां ततः पश्चाम्भुने कुर्यात् प्रदद्यिणाम्
पुनः पुष्पाञ्जलिं दद्यात् सौतामूर्खनि भक्तिः
आदाय तुलसीपत्रं पुष्पं यत्किञ्चिद्विदेव वा ।
सौताङ्गुष्ठज्ञान्त्रिया तदाकारं विभावयन् ॥
इति नवमशिरा भूत्वा रोपयेत्तत् स्वमूर्खनि ।

ततः सौतापदाञ्जलिहर्वं संस्कृत्य गङ्गलम् ॥
कराञ्जलिपुर्ट बङ्गा प्रार्थयेद्वाभवज्ञभाम् ।
भक्तया परमया ब्रह्मन् तामिः कोमलशृतिभिः
दुर्लत्संसारसमुद्रमन्त्रः ।
सौते शरण्यां शरण्यागतं त्वाम् ।
उद्वारयस्तागु कृतं भयैत-
हृतं ततो देवि मयि प्रसौद ॥
संप्राण्यं जानकैवं दण्डवत् प्रणर्भत् पुनः ।
पुष्पाञ्जलिं पुनहृत्वा स्तुवीत परमेश्वरीम् ॥
नीलनीरजदलायतेचाणां
कौशलेशभुजसावलम्बनाम् ।
सानुरागहरिमेवमीक्षतीं
भावये मनसि रामवलभाम् ।
मन्दहंसगतिगाञ्ज कृशाङ्गीं
कामकान्तिपरिभृतचन्द्रिकाम् ।
ताडकारिसहप्रेमविमनां
भावये मनसि रामवलभाम् ।
कुत्तलालककपोतमाननां
राहुवक्षागमुष्ठासमद्युतिम् ।
वाससा पिदधतीं हियाकुलां
भावये मनसि रामवलभाम् ॥
कायवाञ्जनसगीः पतिर्व्यधात्
स्वपूजाश्रतिषु राघवेष्वरः ।
शिवविरिच्छिभिरङ्गुवन्दितां
भावये मनसि रामवलभाम् ॥
भक्तैकगम्भां प्रकृते: पराञ्ज
चित्ते भृशं लोकनमस्ताञ्ज ।
भूवायुवङ्गिवननाकसम्भितां
विभावये चेतसि रामवलभाम् ॥
इन्द्रदद्वधनदातुपालकैः
सदिमानवणमास्तितैर्हिवि ।
पुष्पवर्षं मनुसंस्तुतशीलां
भावये मनसि रामवलभाम् ॥
ध्येयमानमरैश्च स्वरूपां
वामधामतवुनिर्जितहिमाम् ।
फुलनीरजविभावराननां
भावये मनसि रामवलभाम् ॥
सञ्जयैहिविमदां विमानगै-
र्विस्याकुलमनोभिरौचिताम् ।
तेजसापि दधतीं सदा दिशं
भावये मनसि रामवलभाम् ॥
एतदृष्टकमनिष्टहानिष्टद
यः पठेदथ शृणुत्वहमुखे ।
अन्तरापरहिता तु मैथिलै
तस्य भक्तिमतुलां प्रयच्छति ॥
सुखेत्यं जानकौदेवीं गौतवाद्यादिभिर्वतैः ।
रात्रौ जागरणैः सर्वां तां रातिमपवाहयेत् ॥
ततः प्रातहृश्चाम्भुपूर्वोक्तविधिना हिज ।
प्रतिमां पूजयित्वादा वा चार्यं पूजयेत्ततः ॥
तस्मै सोपस्करां दद्यात् सवत्कां गां पथस्त्रिनौम
दच्चिणाञ्ज यथाग्निं ततः पूर्णाङ्गुहिं चरेत् ॥
पूर्णाङ्गुहितिविधानेन जल्वा च प्रतिमादिकम् ।